

A Kúria végzése

Az ügy száma:	Knk.V.39.522/2022/2.
A tanács tagjai:	Dr. Márton Gizella a tanács elnöke Ságiné dr. Márkus Anett előadó bíró Dr. Darák Péter bíró
A kérelmező:	Név1 „felszámolás alatt” (cím1)
A kérelmező képviselője:	Dr. Poprádi Zsolt ügyvéd (cím2)
Az ügy tárgya: felülvizsgálata	népszavazási ügyben hozott határozat bírósági
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:	a kérelmező
A felülvizsgálni kért jogerős határozat:	Nemzeti Választási Bizottság 401/2022. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A kérelmező és két másik szervezet (együtt: szervezők) 2022. július 20-án ismételten országos népszavazást kezdeményeztek abban a kérdésen, hogy „Támogatja-e Ön, hogy a magyar Országgyűlés soron kívül tűzze napirendre, tárgyalja meg és döntsön Magyarország csatlakozásáról az Európai Ügyészséghez?”

[2] A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a 2022. szeptember 1-jén meghozott 401/2022. számú határozatával a népszavazásra javasolt kérdés elbírálását érdemi

vizsgálat nélkül elutasította. Indokolásában megállapította a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 1. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés e) pontja, 3. § (1) bekezdés 7. pontja, 133. § (1) bekezdése, valamint 215. § a) pontja alapján, hogy a kezdeményezés formai hibában szenved, a kezdeményezést a kérelmező képviselőjében aláíró Név2 magánszemély - a civil szervezetek bírósági nyilvántartása mint közhiteles nyilvántartás adatai szerint - nem tekinthető a felszámolás alatt álló párt képviselőjének és képviselői jogát egyéb módon sem igazolta.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem

[3] A kérelmező az NVB határozatával szemben felülvizsgálati kérelemmel élt, melyet a két másik szervezettől függetlenül nyújtott be. Kérte az NVB új eljárásra utasítását annak érdekében, hogy az a népszavazásra javasolt kérdést érdemben vizsgálja meg, és hozzon érdemi határozatot. Részletesen előadta, hogy a nyilvántartási problémát az okozta, hogy két pártot, vagyis a kérelmezőt (a felszámolás előtt: Név1), valamint a - nevében csak két karakter eltérést mutató - quasi pártot (Név3) összekeverték, 1992 óta, tehát 30 éven keresztül jogsértő eljárások, határozatok sorozata történt, megteremtve ezzel a kérelmező esetében a közhiteles nyilvántartás adatainak meghamisítását. Mindennek következménye, hogy jogellenesen a kérelmezőt jelölték meg felszámolandóként. Álláspontja szerint Név2 képviselői joga – a hamis adatot tartalmazó közhiteles nyilvántartással ellentétben – nem vitásan fennáll, melyet az NVB határozatban rögzített ellenbizonyítással élve okiratokkal kívánt alátámasztani. Megjegyezte, hogy a kezdeményezést Név2 mint a Név1 elnöke írta alá, mely tényt soha senki nem kérdőjelezte meg. Hivatkozott a Kúria Gfv.X.30.004/2011/9. számú határozatára. Felülvizsgálati kérelméhez okiratokat csatolt, többek között Név4 felszámolóbiztos 2022. szeptember 15-én kelt levelét, melynek kapcsán kifejtette: az is alátámasztja, hogy a politikai tevékenységét a felszámolás nem érinti.

[4] A kérelmező a felülvizsgálati kérelmet - Név2 által adott meghatalmazás alapján eljáró - jogi képviselő útján terjesztette elő. A felszámolóbiztos nyilatkozatára hivatkozva hangsúlyozta, hogy a képviselői jogosultsága fennáll, azt a felszámolás nem korlátozza.

A Kúria döntése és jogi indokai

[5] A kérelmező felülvizsgálati kérelme érdemi vizsgálatra - az alábbiak szerint - alkalmatlan.

[6] Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése alapján az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokra a Ve. Általános részét – az e törvényben foglalt eltérésekkel – alkalmazni kell. A Ve. 222.-225. §-ai tartalmazzák a bírósági felülvizsgálatra vonatkozó alapvető szabályokat. A Ve. 222. § (1) bekezdése szerint a Választási Bizottság másodfokú határozata, továbbá az NVB határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet

bíróági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A Ve. 231. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a bíróági felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha nem a 222. § (1) bekezdése szerinti jogosult nyújtotta be.

[7] A Kúria e rendelkezésekből következően a bíróági felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálata előtt, annak előfeltételeként nemcsak az érintettséget vizsgálja, hanem ezt megelőzően azt is, hogy a felülvizsgálati kérelem az arra jogosulttól származik-e. Ebbe beletartozik annak a kérdésnek a tisztázása, hogy a szervezet a törvényes képviselője útján, avagy annak mellőzésével járt-e el a felülvizsgálati kérelem benyújtása során.

[8] A törvényes képviselői minőség vizsgálata kapcsán a Kúria mindenekelőtt utal a Ve. 228. § (2) bekezdésére, amely az eljárásban a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit - az e törvényben foglalt eltérésekkel - rendeli alkalmazni. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. § (13) bekezdése értelmében ahol jogszabály a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) XX. fejezetének vagy a közigazgatási perekre vonatkozó szabályainak alkalmazását rendeli, azon a közigazgatási perrendtartást, ha jogszabály bíróági felülvizsgálatot tesz lehetővé, azon közigazgatási pert kell érteni.

[9] Az előzőek alapján alkalmazandó Kp. 26. § (1) bekezdése értelmében a képviseletre a polgári perrendtartás szabályait az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Ebből következően a Kp. nem csupán a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) VI. fejezetének a rendelkezéseit, hanem kifejezetten a képviseletre vonatkozó valamennyi Pp.-beli szabály alkalmazását előírja. Ennek megfelelően a törvényes képviseletre irányadó a Pp. 34. § (2) bekezdés c) pontja és e minőség hivatalbóli vizsgálatára a Pp. 35. §-a. Az előbbi rendelkezés értelmében törvényes képviselő jár el a nem természetes személy nevében, amelyhez a jogalkotó garanciális szabályt is fűzött: a Pp. 35. § (1) bekezdésében ugyanis előírta (azonosan a régi Pp. szabályozásával), hogy a törvényes képviselőnek ezt a minőségét, ha ezek iránt kétség merül fel, a bíróság az eljárás bármely szakában hivatalból vizsgálja.

[10] A Kúria ezt a hivatalbóli vizsgálatot elvégezve megállapította, hogy a kérelmező a felülvizsgálati kérelmét Név2 által adott meghatalmazás alapján eljáró jogi képviselő útján terjesztette elő, a felülvizsgálati kérelem bevezető részében és az aláírás (ügyvédi ellenjegyzés) mellett is Név2 képviseleti joga került feltüntetésre, rá mint a kérelmező elnökére hivatkozott maga a kérelem. Elsődlegesen a Kúria arra utal, hogy a kérelmező nem vitatottan a civil szervezetek bíróági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2013. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Cnytv.) szerint nyilvántartott szervezet, párt. E közhiteles bíróági nyilvántartás ugyanakkor tartalmazza egyrészt, hogy a kérelmező felszámolás alatt áll, másrészt magában foglalja a képviselőre vonatkozó adatokat, a Név5 elnevezésű felszámolót és Név4 felszámolóbiztost nevesítve. A Kúria jelen tanácsa irányadónak tekintette a perbeli ügyre a Kvk.II.37.677/2020/6. számú kúriai eseti döntés elvi állásfoglalását abban a kérdésben, hogy „választási ügyekben alapvetően és elsődlegesen e közhiteles nyilvántartás adataira kell támaszkodni”. Ez az eseti döntés választási bíróági felülvizsgálat során keletkezett, de népszavazási ügyben is figyelembe veendő (a Ve. Általános részének az Nsztv. háttérjogszabályaként szolgáló jellegére is figyelemmel). Az eseti döntésben a bíróság e megállapítását a Ve. 133. § (1) bekezdésének rendelkezéséből vezette le, miszerint a választási iroda a bejelentett szervezet létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bíróági nyilvántartásában ellenőrzi.

[11] A Kúria a fentieknek megfelelően hangsúlyozza, hogy a képviseleti jog, a törvényes képviselői minőség hivatalbóli vizsgálata során kizárólag a Cnytv. szerinti közhiteles nyilvántartás adatait veheti alapul, ezért e vizsgálat keretében az – az egyébként a kérelem

érdemében előadott – körülmény nem lehet releváns, nem is értékelhető, hogy a konkrét adat(ok) milyen, a kérelmező által esetlegesen jogellenesnek tartott eljárások eredményeként vált(ak) a nyilvántartás részévé.

[12] A Kúria megállapította, hogy a kérelmező törvényes képviselőjeként a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában a felszámolóbiztost tüntették fel, azonban a bírósági felülvizsgálati kérelem előterjesztése mint jognyilatkozat megtétele szempontjából nem hagyható figyelmen kívül a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 34. § (2) bekezdésének első mondata, mely szerint a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet.

[13] Megjegyzi a Kúria, hogy a pártokkal kapcsolatos felszámolási eljárások továbbá annyiban speciálisak, hogy egyrészt a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Ptv.) 2014. május 6. napjától hatályos 1/A. § c) pontja tartalmaz utaló szabályt. Eszerint a pártra – ha e törvény [azaz a Ptv.] eltérően nem rendelkezik – az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvénynek (a továbbiakban: Civil törvény) a civil szervezetek felszámolási eljárására vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. Másrészt az is speciális rendelkezés, hogy a fentiek alapján irányadó Civil törvény 10. § (1) bekezdése teremtette meg a Cstv. alkalmazásának az alapját, amikor kimondta: a civil szervezet felszámolási eljárására - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a Cstv.-t az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A Kúria megállapította, hogy a Civil törvény ezen szakasza a felszámoló jognyilatkozatával kapcsolatban nem tartalmaz rendelkezést, ebből következően eltérést sem.

[14] A Cstv. 34. § (2) bekezdésének első mondata értelmezésének kapcsán a Kúria már állást foglalt adóügyben hozott eseti döntéseiben (Kpkf.V.40.482/2020/2., Kpkf.V.40.484/2020/2., Kpkf.VI.40.485/2020/3. és Kpkf.VI.40.486/2020/3.) és a következőket fejtette ki: „A Cstv. 34. § (2) bekezdés első mondata akként rendelkezik, hogy a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet. Ebből a szabályból az nem következik, hogy a gazdálkodó szervezet szervezeti képviselőjének képviseleti joga valamennyi cselekmény, illetve jognyilatkozat tekintetében megszűnne. A képviseleti jog körében azt kellett vizsgálni, hogy a per tárgya a felszámolási vagyonnal kapcsolatos-e, így a jognyilatkozat megtételére (fellebbezés benyújtására) csak a felszámoló jogosult-e.” A Kúria a Kpkf.V.39.144/2021/2. számú eseti döntésében rögzítette a fentieken túl azt is, hogy „a társaság úgynevezett belső viszonyaiban a vezető tisztségviselő jogosítványai megmaradhatnak, azonban a külső, harmadik személyekkel szembeni eljárásokban ez a képviselite nem biztosított.” Az eseti döntések arra a következtetésre jutottak, hogy az adóhatósági határozattal kapcsolatos jogvita a felszámolás alatt álló felperes vagyonát érinti, hiszen a határozat a felszámolási vagyont terhelő adófizetési kötelezettségről szól, ezért a Cstv. 34. § (2) bekezdés első mondata értelmében a perben is csak a felszámoló tehet jognyilatkozatot, nyújthat be fellebbezést. Ezt erősíti meg a Kúria Kfv.I.35.255/2020/6. számú ítélete [27] és [29] bekezdése is, mely szerint a vezető tisztségviselő a felszámolás kezdő időpontja után elveszíti azon jogosítványait, amelyekkel a gazdasági társaság vagyoni viszonyait bármilyen módon befolyásolni tudná.

[15] A Nagykommentár a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényhez (szerk.: dr. Csőke Andrea, új jogtár, Wolters Kluwer) további magyarázatként rögzíti, hogy „a Cstv. 34. § (2) bekezdése szerint a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozat tételére van a felszámoló feljogosítva, s csak ilyen jellegű tevékenysége során jár el az adós képviseletében [Cstv. 27/A. § (12) bekezdés]. El kell választani a felszámolás megindulása után az adós belső viszonyait - ahol a vezető

tisztviselő a társaság (szövetkezet, stb.) életével, annak belső viszonyaival kapcsolatos teendőket végzi, s amelyben a felszámoló nem váltotta fel - a külső viszonyoktól, amelyekben az adós gazdálkodó szervezet a vagyonával szerepel, a vagyonára vonatkozóan tesz különböző jognyilatkozatokat, s ebben a vonatkozásban kizárólag a felszámoló jogosult a nyilatkozatokat megtenni.”

[16] A Kúria mindezeket a jelen ügyre vonatkoztatva megállapította, hogy a kérelmező szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatnak felel meg a bírósági felülvizsgálati kérelem előterjesztése, figyelemmel arra, hogy az azzal járó, ügyvédi munkadíjban és készkiadásban megjelenő, valamint az eljárással összefüggő egyéb költségek a kérelmező vagyonát csökkentik. A Cstv. 34. § (2) bekezdés első mondata értelmében ezért a jelen bírósági felülvizsgálat során is csak a felszámoló tehet jognyilatkozatot, vagyis nyújthat be eljárást indító kérelmet, jogorvoslatot (az erre vonatkozó ügyvédi meghatalmazáson meghatalmazóként ő szerepelhet). Jogszabály rendelkezik tehát a felszámolónak a vagyonnal kapcsolatos jognyilatkozat-tételi jogosultságáról, ezért a Kúria a döntése során nem vehette figyelembe Név² hivatkozott esetleges elnöki minőségét, illetve a csatolt, a felszámolóbiztosnak azt a nyilatkozatát, hogy „a párt elnökének és elnökségének a Cstv. korlátozó rendelkezésein kívül egyéb jogosultságaik a párt megszűnéséig fennállnak” (melyet a kérelmező úgy értelmezett, hogy a politikai tevékenységét a felszámolás nem érinti). A Kúria megjegyzi, hogy a felszámolóbiztosnak ez a nyilatkozata is a Cstv. jelentette korlátozásokat emeli ki, és – szemben a kérelmező hivatkozásával –, a bírósági felülvizsgálati kérelem előterjesztése nem tekinthető pusztán politikai tevékenységnek. A kérelmező a Kúria Gfv.X.30.004/2011/9. számú határozatát csak megjelölte, de azt nem fejtette ki, hogy az miért alkalmazható, miként értelmezhető a jelen ügyre.

[17] Mindezek alapján a nem jogosulttól származó felülvizsgálati kérelem érdemben nem bírálható el, ezért a Kúria a kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelmét a Ve. 231. § (1) bekezdés a) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A döntés elvi tartalma

[18] *I. Népszavazási ügyben a nem jogosulttól származó bírósági felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell elutasítani.*

[19] *II. Országos népszavazás kezdeményezésére vonatkozó ügyben a felszámolás alatt álló párt esetében az NVB határozata elleni bírósági felülvizsgálati kérelem előterjesztésére csak a felszámoló tehet jognyilatkozatot.*

Záró rész

[20] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 228. § (2) bekezdése, a Kp. 157. § (13) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 124. § (5) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

[21] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja szerint illetékmentes.

[22] A végzés ellen a további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. október 20.

Dr. Márton Gizella s.k.
a tanács elnöke

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.
előadó bíró

Dr. Darák Péter s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő